

## บรรณานุกรม

### กฎหมายไทย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560  
พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559  
พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558  
พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509  
พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557  
พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535  
พระราชบัญญัติโรคระบาด พ.ศ. 2558  
พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545  
พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. 2565  
พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565  
พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533  
พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

### กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ

- Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes, 1978 (อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองปศุสัตว์ ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521))  
European Convention for the Protection of Animals during International Transport, 1968 (อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปเพื่อคุ้มครองสัตว์ระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศ ค.ศ. 1968 (พ.ศ. 2511))  
European Convention for the Protection of Animals for Slaughter, 1982 (อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์ที่จะถูกฆ่าเพื่อการบริโภค ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525))  
European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes, 1986 (อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์ทดลองและที่ใช้ในทางวิทยาศาสตร์ ค.ศ. 1986) (พ.ศ. 2529))  
European Convention for the Protection of Pet Animals, 1992 (อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์เลี้ยง ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535))

The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES, 1973  
(อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ค.ศ. 1973  
(พ.ศ. 2516))

Universal Declaration of Animal Rights, 1978 (ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของสัตว์ ค.ศ. 1978  
(พ.ศ. 2521))

Universal Declaration on Animal Welfare: UDAW, 2000 (ปฏิญญาสากลว่าด้วยสวัสดิภาพสัตว์  
ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543))

## กฎหมายต่างประเทศ

### กฎหมายคุ้มครองสัตว์เคี้ยวเอื้องออสเตรเลีย

Animal Care & Protection Act, 2001 (พระราชบัญญัติการป้องกันและดูแลสัตว์ ค.ศ. 2001 (พ.ศ.  
2544))

Animal Welfare Act 2002 (พระราชบัญญัติสวัสดิภาพสัตว์ ค.ศ. 2002 (พ.ศ. 2545))

Prevention of Cruelty to Animal Act, 1986 (พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ ค.ศ. 2002  
(พ.ศ. 2545))

### กฎหมายคุ้มครองสัตว์สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

The Animal Welfare Act, 1988 (รัฐบัญญัติการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531))

### กฎหมายคุ้มครองสัตว์ประเทศญี่ปุ่น

Act on Welfare and Management Animals, 1973 (พระราชบัญญัติว่าด้วยสวัสดิภาพสัตว์และการ  
จัดการสัตว์ ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516))

### กฎหมายคุ้มครองสัตว์สหรัฐอเมริกา

Humane Care for Animals Act, 1829 (รัฐบัญญัติการดูแลสัตว์อย่างมีมนุษยธรรม ค.ศ. 1829  
(พ.ศ. 2372))

Police Regulations Chapter 343 Prevention of Cruelty to Animals, 2021 (รัฐมินนิโซตาบัญญัติใน  
ระเบียบตำรวจ หมวด 343ว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ ค.ศ. 2021 (พ.ศ. 2564))

## หนังสือ

เกรียงไกร เจริญชนาวัดน์. (2558). *แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ:  
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

- \_\_\_\_\_. (2561). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- \_\_\_\_\_. (2563). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2530). **วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์.
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2557). **รายงานประจำปี 2557**. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2556). **ระบบยุติธรรมและยุติธรรมทางเลือก: แนวคิดการวิเคราะห์เชิงสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิ.พรินท์.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2533). **รัฐกับสังคม: ไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช และ Frohlich, Jorg M. (2533). **การศึกษาทางการเมือง: แนวคิดและวิธีการจัดการ**. เอกสารโรเนียว มกราคม.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2558). **คำอธิบายกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ทรงธรรม สุขสว่าง และ ทวี หนูทอง. (2560). **ศาสตร์และศิลป์การจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครอง**. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2546). **ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: ศิริภรณ์.
- นิวัติ เรืองพานิช. (2537). **การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2536). **คำอธิบายกฎหมายมหาชน (เล่ม 1) วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมายมหาชนยุคต่าง ๆ**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. (2560). **นิติปรัชญา** (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยูร กาญจนกุล. (2538). **คำบรรยายกฎหมายปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชษฐ เมลาณนท์. (2533). **บทบาทของกฎหมายในการควบคุมและจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- \_\_\_\_\_ . (2533). **เอกสารการตอนชุดวิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม หน่วยที่ 2 บทบาทของกฎหมายในการควบคุมและการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมยศ เชื้อไทย. (2561). **นิติปรัชญา** (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สุนีย์ มัลลิกะมาส. (2545). **รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สุนีย์ มัลลิกะมาส. (2562). **ปรัชญากฎหมาย (Philosophy of Law)**. กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการและผังเมืองกระทรวงมหาดไทย.
- สุนีย์ มัลลิกะมาส และคณะ. (2565). **ปรัชญากฎหมาย** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ธนาพรเสถ.
- สุมณฑา พรหมบุญ และคณะ. (2540). **ทฤษฎีและแนวทางการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- หยุด แสงอุทัย. (2523). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- \_\_\_\_\_ . (2552). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป** (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2547). **กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อำนาจ เจริญศิลป์. (2543). **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

## วารสาร บทความ

- นิตยา เงินประเสริฐศรี. (2544). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 2 (7) (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2544).
- สมนึก ปัญญาสิงห์. (2549). การทำงานแบบมีส่วนร่วม. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 16, (2).
- สุนีย์ มัลลิกะมาส และ จุฬาพัฒน์ กิริติภูมิธรรม. (2562). โลกทัศน์ใหม่ทางด้านสิ่งแวดล้อม. **บทบัณฑิตย**, 75, (1) (มกราคม - มีนาคม 2562).
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2545). องค์การสมัยใหม่: ตัวแบบ 5 เอส. **วารสารพัฒนบริหารศาสตร์**, 42 (2).

## วิทยานิพนธ์

- โกเมท ทองภิญโญชัย. (2534). *การใช้กฎหมายในการป้องกันและแก้ไขมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชันวรัตน์ โรจน์โรวรรณ. (2551). *มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการทารุณสัตว์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพิมพ์พรรณ เงินทิพย์. (2554). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสัตว์ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรสวรรค์ อนุอัน. (2559). *ปัญหาทางกฎหมายของประเทศไทยในการอนุรักษ์กระบือไทย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรวรรณ เนาว์ประโคน. (2545). *มาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อำนาจ มาหัวเขา. (2553). *ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550: ศึกษากรณีพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

## เอกสารอื่น ๆ

- สัจจา บรรจงศิริ. (2549). *การพัฒนาศูนย์ข่าวชุมชน*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ. (2531). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนทดแทนความเสียหายต่อสุขภาพจากมลพิษ*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะนิติศาสตร์ร่วมกับสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมูลนิธิญี่ปุ่น.
- อิสรา ยอดทอง. (2561). *การคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมืองเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. รายงานการศึกษาทางวิชาการหรือหนังสือที่เกี่ยวข้อง กลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ สำนักงานกรมวิชาการ 1 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

## เอกสารต่างประเทศ

- Cabeza Gutes, Maite. (1996). The concept of weak sustainability. *Ecological Economics, Elsevier*, 17 (3).
- Costanza, R., B. Norton, and B. J. Haskell. (1992). *Ecosystem health: New Goals for Environmental Management*. Washington DC: Island Press.
- Eppink, F.V. and Van den Bergh, J.. (2007). Ecological Theories and Indicators in Economic Models of Biodiversity Loss and Conservation: A Critical Review. *Ecological Economics*, 61.
- Richard L. Daft. (2003). *Management (Dryden Press series in management)*. United Kingdom: Thomson Learning/South-Western.
- Turton, Andrew. (1987). *Production Power and Participation in Rural Thailand*. Switzerland: United Nations Research Institute for Social Development.

## ฐานข้อมูลออนไลน์

- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง. (2560). *จับตา: การลงทัณฑ์ทางวินัยทหารในต่างประเทศ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.tcijthai.com/news/2017/4/watch/6901>.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2562). *ปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับของพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.kpi.ac.th/media/pdf/book/e-book>.
- Dan Berens, Chris Boudewyns, Sarah Chmielewski, Katie Flehmer, Staci Solin, Katie Weber, Amy Wichlacz. (2021). *Natural Causes of Extinction*. (Online). Available: <https://people.uwec.edu/jolhm/eh4/extinction/causeslink.html>.